

REPUBLICA MOLDOVA
RAIONUL NISPORENI
CONSILIUL SĂTESC GROZEȘTI

MD - 6427, satul Grozesti, raionul Nisporeni
Tel : (0264 - 43) 2-36 , (0264 - 43) 6-68 , (0264 - 43) 2-38 -fax

Primaria.Grozești@gmail.com

WEB : grozești.sat.md

PROIECT

DECIZIE nr. 6 / 5

din 10 decembrie 2025

s. Grozești

“ Cu privire la asigurarea transparenței decizionale
în autoritățile administrației publice locale
a satului Grozești “.

În scopul analizei de impact și a nivelului de asigurare a principiului transparenței
decizionale și respectării intereselor societății de către autoritățile administrației
publice locale ;

Ținând cont de :

- Nota informativă a secretarei consiliului local privind asigurarea
transparenței decizionale în autoritățile administrației publice locale a
satului Grozești ;
- Avizul Comisiei pentru învățământ, protecție socială, sănătate publică și
Muncă, cultură, tineret și sport și culte ;

În conformitate cu :

- Art. 14, p.(2), lit (z) din Legea privind administrația publică locală Nr. 436 / 2006 ;
- Regulile interne de organizare a procedurilor de asigurare a transparenței în procesul de
elaborare și adoptare a deciziilor Consiliului local Grozești prin Decizia nr. 3 / 9 din
22 aprilie 2016 ;
- Planul de dezvoltare a capacității administrative a autorităților administrației publice
locale a satului Grozești pentru perioada 2021– 2026 , aprobat prin Decizia Nr.1 / 4
din 23.03.2021, Consiliul local,

DECIDE:

1. Se ia act de Raportul pentru anul 2025 privind transparența în procesul decizional .

(anexa nr. 1 , nr. 2 și nr.3) .

2. Se obligă participanții la procesul decizional desfășurat în autoritățile administrației publice ale s. Grozești să respecte cerințele legal stabilite privind transparența în procesul decizional și să le aplice în modul corespunzător, ținând cont de domeniul lor de aplicare.
3. Autorii proiectelor de decizii, care cad sub incidența procedurilor privind transparența decizională, vor prezenta în termenii și modul stabilit materialele respective secretarului Consiliului pentru organizarea și desfășurarea ședințelor Consiliului local și pregătirea raportului anual:
 - proiectele de decizii cu raportul primăriei;
 - nota informativă la proiectul de decizie cu materialele aferente după caz ;
 - raportul de expertiză anticorupție a proiectului de decizie ;
 - sinteza recomandărilor recepționate în cadrul consultărilor publice;
 - rapoartele anuale cu privire la transparența în procesul decizional.
4. Se pune în responsabilitatea secretarei Consiliului local elaborarea și publicarea Raportului anual privind transparența decizională nu mai târziu de sfârșitul trimestrului I al anului următor anului de referință.
5. Prezenta decizie se include în Registrul de Stat al Actelor Locale, se aduce la cunoștința publică prin plasarea pe pagina oficială a Primăriei Grozești în rețeaua Internet : **WEB. Grozesti.sat.md** .
6. Controlul asupra executării prezentei decizii revine primarului s. Grozești și Comisiilor consultative de specialitate ale Consiliului local.

AU VOTAT : Pro- , Contra - , Abținuți -

Autor :
Croitoru Nicolae , primar

Tel : (0264 - 43) 2-38,Primaria.Grozești@gmail.com

Contrasemnat :
Secretarul Consiliului

Svetlana Mitrofan

**Anexa nr.1
la Decizia nr. 6 / 5
din 10.12.2025**

RAPORT

cu privire la asigurarea transparenței decizionale în autoritățile administrației publice locale a satului Grozești în anul 2025

1. Prezentul Raport de autoevaluare a activității este motivat de necesitatea pentru o evaluare a activității puterii locale legislative și executive întru asigurarea transparenței decizionale în anul 2025

Conform Legii nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală :

Autoritățile administrației publice locale a satului Grozești sunt constituite și activează pe teritoriul satului pentru promovarea intereselor și soluționarea problemelor colectivităților locale:

primar - autoritate reprezentativă a populației unității administrativ-teritoriale și executivă a consiliului local, aleasă prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat;

primărie - structură funcțională care asistă primarul în exercitarea atribuțiilor sale legale;

consiliu local - autoritate reprezentativă și deliberativă a populației unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi sau al doilea, aleasă în vederea soluționării problemelor de interes local;

Pentru a monitoriza progresul capacităților APL Grozești , Consiliul local a aprobat Regulile interne de organizare a procedurilor de asigurare a transparenței în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor Consiliului local Grozești , raionul Nisporeni prin Decizia nr. 3 / 9 din 22 aprilie 2016 și Planul de dezvoltare a capacității administrative a autorităților administrației publice locale a satului Grozești, raionul Nisporeni, pentru perioada 2021– 2026 prin Decizia Nr.1 / 4 din 23.03.2021.

Scopul general este de a asista autoritatea locală să-și evalueze în mod obiectiv, sistematic și calitativ propriile activități vizînd asigurarea transparenței decizionale și de a prezenta rezultatele, dificultățile întâmpinate și recomandările pentru îmbunătățirea transparenței în anii următori .

2. Cadrul normativ și instrumentele utilizate

În anul 2025, procesul decizional a fost organizat în baza următoarelor acte normative:

- Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional;
- Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală;
- Legea nr. 982/2000 privind accesul la informație;
- Regulamentul intern privind asigurarea transparenței procesului decizional în cadrul Primăriei Grozești.

Modalitățile utilizate pentru informarea publicului:

- Publicarea anunțurilor pe pagina web oficială a Primăriei Grozești;
- Afișarea informațiilor la panoul informativ;
- Expedierea materialelor prin e-mail la cererea părților interesate;
- Organizarea consultărilor publice în format fizic și/sau online.

3. Activități realizate în domeniul transparenței decizionale în anul 2025

3.1. Publicarea planurilor și anunțurilor

În anul 2025, Primăria Grozești a publicat:

- Planul anual de elaborare a deciziilor – la începutul anului;
- Anunțuri privind inițierea elaborării proiectelor de decizii – pentru toate proiectele supuse consultării;
- Anunțuri privind organizarea consultărilor publice;
- Proiectele de decizii și materialele aferente.

Număr total de anunțuri publicate: 6

Număr de proiecte supuse consultării: 47

3.2. Consultări publice organizate

Pe parcursul anului 2025, au fost consultate public pe WEB proiecte decizii pentru următoarele domenii:

- Executarea bugetului local pentru anul 2025;
- bugetul local pentru anul 2026
- planificare urbanistică;
- infrastructură;
- alte politici locale.

Total decizii consultate public : 47

Participanți (cetățeni, ONG, agenți economici):

3.3. Participarea cetățenilor scontată

Forme de participare:

- depunerea recomandărilor în scris;
- participarea la ședințe;
- solicitări de clarificare din partea cetățenilor;
- dezbateri publice.

Număr total de recomandări primite: 0

Recomandări acceptate și integrate în proiectele de decizii: 0

3.4. Publicarea deciziilor adoptate

În anul 2025, deciziile Consiliului local și dispozițiile primarului au fost publicate:

- pe pagina web ;
- la panoul informativ;
- în Registrul actelor locale, acolo unde este cazul.

Total decizii adoptate: 47

Decizii publicate: 47 (100%)

4. Probleme și dificultăți identificate în anul 2025

- Participarea redusă a cetățenilor la consultările publice;
- Resurse tehnice limitate ale primăriei pentru publicarea constantă a tuturor materialelor;
- Întreținerea dificilă a paginii WEB;
- Termene scurte de consultare în unele cazuri din motive obiective;
- Necesitatea instruirii personalului privind aplicarea legislației în domeniul transparenței.

5. Constatări generale

- Primăria Grozești a respectat, în linii generale, prevederile Legii nr. 239/2008;
- Publicul a avut acces la proiectele de decizii și la informații de interes public;
- Gradul de transparență poate fi considerat **bun**
- Este necesară perfecționarea continuă a procedurilor interne privind consultarea publică.

6. Recomandări pentru anul 2026

- Actualizarea permanent a paginii web oficiale a primăriei;
- Stabilirea unui calendar fix al consultărilor publice;
- Majorarea termenelor de consultare acolo unde este posibil;
- Implicarea activă a bibliotecii, școlii și ONG-urilor locale în informarea cetățenilor;
- Pregătirea și instruirea persoanelor responsabile în domeniul transparenței;

7. Concluzie

Primăria satului Grozești își reafirmă angajamentul de a asigura un proces decizional transparent, incluziv și participativ, în conformitate cu principiile bunei guvernări și cu legislația națională. Raportul pentru anul 2025 reflectă progresele realizate și necesitatea consolidării continue a transparenței în activitatea administrației publice locale.

Secretara Consiliului local

Svetlana MITROFAN

Anexa nr. 2
la Decizia nr. 6 / 5
din 10. 12. 2025

Raportul pentru anul 2025
privind transparența în procesul decizional
desfășurat în autoritățile administrației publice ale s. Grozești

	Acțiuni	2025			Note:
1.	Nr. deciziilor adoptate pe parcursul anului 2025	- adoptate 47 decizii;			- după adoptare publicate 47 decizii pe WEB : grozesti.sat.md <hr/> și afișate pe panourile informaționale (etaj I) din sediul Primăriei;
2.	Nr. total al recomandărilor recepționate în cadrul procesului decizional	- recepționate 0 recomandări;			Nu au parvenit recomandări
3.	Nr. întrunirilor consultative, dezbaterilor publice și ședințelor publice organizate	- desfășurate 6 ședințe publice ale Consiliului local ; - desfășurate 13 ședințe publice ale comisiilor consultative; - desfășurate întâlniri cu cetățenii pe sectoare - 0 - organizate dezbateri publice - 0			- redactate 6 procese verbale ale ședințelor Consiliului local; - elaborate 79 avize ; - plasate pe site-ul oficial – WEB : grozesti.sat.md 47 proiecte de decizii
4.	Ședințe ale Comisiilor consultative ale Consiliului	Comisia pentru buget , economie , finanțe și patrimoniul public	Comisia pentru învățământ, protecție socială, sănătate publică și muncă ,	Comisia pentru agricultură, construcție și industrie, protecția mediului , amenajarea	

			cultură, tineret și sport și culte	teritoriului și resurse funciare :	
		6	5	5	
5.	Elaborate Avize ale Comisiilor consultative ale Consiliului	27	28	24	
	Proiecte de decizie înaintate de către consilieri/ fracțiuni / Comisii de specialitate	0	0	0	
7.	Nr. cazurilor în care acțiunile sau deciziile au fost contestate pentru nerespectarea Legii cu privire la transparența în procesul decizional și sancțiunile aplicate pentru încălcarea ei.	- contestate – 0			

Secretara Consiliului local

Svetlana MITROFAN

**Anexa nr. 3
la Decizia nr. 6 / 5
din 10. 12. 2025**

Tabelul 1

Ședințele Consiliului local Grozești .

Raport în cifre pentru anul 2025

Data desfășurării ședinței	Nr. ședinței	Întrebări incluse în ordinea de zi	Decizii examinate pe domenii							Total decizii examinate	Note / decizii / informații
			Buget și finanțe	Patrimoniu public	funciar	APL	Construcții,	Strategii, planuri de	Alte domenii		
07.02.2025	1/ extra	4	3	-	1	-	-	-	-	4	-
25.03.2025	2 / ordinară	19	7	-	1	7	2	-	2	19	-
13.05.2025	3/ extra	2	-	-	-	1	1	-	-	2	-
13.06.2025	4 / ordinară	9	3	-	4	2	-	-	-	9	-
23.09.2025	5 /ordinară	10	3	-	4	3	-	-	-	10	-
10.12.2025	6 /ordinară	13	5	-	4	2	-	-	2	13	-
TOTAL GENERAL :	6	47	21	-	12	7	3	-	4	47	

Secretara Consiliului local

Svetlana MITROFAN

Tabelul 2

Examinarea problemelor în ședințele Consiliului local Grozești

Raport comparativ : anii 2023-2025

	2023	2024	2025
Ședințe ale Consiliului local	7	7	6
Întrebări incluse în ordinea de zi	41	42	47
Decizii aprobate	41	41	47
Decizii excluse din ordinea de zi	0	0	0
Decizii neadoptate	0	1	0
Întrebări incluse în ordinea de zi ca informații	1	1	0

Secretara Consiliului local

Svetlana MITROFAN

Tabelul 3**Acte administrative emise de autoritatea executivă Grozești****Raport comparativ : anii 2023 - 2025**

Actele administrative	Anul		
	2023	2024	2025
Dispoziții normative și individuale	34	60	86
Dispoziții de personal	104	141	135
TOTAL	138	201	221

Secretara Consiliului local

Svetlana MITROFAN

Raport anual privind transparența decizională aferent anului 2025

<i>INDICATORI</i>	<i>RASPUNS</i>
A. Procesul de elaborare a actelor normative	
1. Numărul proiectelor de acte normative adoptate în anul 2025	47
2. Numărul proiectelor de acte normative care au fost anunțate în mod public	47
Dintre acestea, au fost anunțate în mod public:	
a. pe site-ul primăriei	47
b. prin afisare la sediul primăriei	32
c. prin mass-media	-
3. Numărul de cereri primite pentru furnizarea de informații referitoare la proiecte de acte normative	-
Din care, solicitate de:	
a. persoane fizice	-
b. asociații de afaceri sau alte asociații legal constituite	-
4. Numărul proiectelor transmise persoanelor fizice care au depus o cerere pentru primirea informațiilor referitoare la proiectul de act normativ	-
5. Numărul proiectelor transmise asociațiilor de afaceri și altor asociații legal constituite	-
6. Numărul persoanelor responsabile pentru relația cu societatea civilă care au fost desemnate	1
7. Numărul total al recomandărilor primite	-
8. Numărul total al recomandărilor incluse în proiectele de acte normative	-
9. Numărul întâlnirilor organizate la cererea asociațiilor legal constituite	-
10. Numărul proiectelor de acte normative adoptate în anul 2025 fără a fi obligatorie dezbaterea publică a acestora (au fost adoptate în procedura de urgență sau conțin informații care le exceptează de la aplicarea Legii nr. 239 / 2008, conform art. 14)	10
B. Procesul de luare a deciziilor	

1. Numărul total al ședințelor publice	6
2. Numărul ședințelor publice anunțate prin:	
a. afișare la sediul primăriei	6
b. publicare pe site-ul primăriei	6
c. mass-media	-
3. Numărul estimat al persoanelor care au participat efectiv la ședințele publice (<i>exclusiv funcționarii</i>)	Între 5 - 7 pers./șed.
4. Numărul ședințelor publice desfășurate în prezența mass-media	-

5. Numărul total al observațiilor și recomandărilor exprimate în cadrul ședințelor publice	-
6. Numărul total al recomandărilor incluse în deciziile luate	-
7. Numărul ședințelor care nu au fost publice, cu motivația restricționării accesului:	1
a. informații exceptate	1
b. vot secret	-
c. alte motive (care ?)	-
8. Numărul total al proceselor verbale a ședințelor publice	6
9. Numărul proceselor verbale făcute publice	6
C. Cazurile în care autoritatea publică a fost acționată în justiție	
1. Numărul acțiunilor în justiție pentru nerespectarea prevederilor legii privind transparența decizională intentate administrației publice:	
a. rezolvate favorabil reclamantului	-
b. rezolvate favorabil instituției	-
c. în curs de soluționare	-

D. Afișare standardizată

1	Precizați dacă pe site-ul administrației publice există secțiunea Transparența decizională (da sau nu)	Da
2	Precizați dacă în secțiunea Transparența decizională pe site-ul autorității/instituției se regăsesc toate informațiile și documentele prevăzute de Legea nr. 239 /2008	Pe site-ul instituției, în secțiunea “ Transparența decizională ” este publicat : <ul style="list-style-type: none"> ◆ Regulile interne de organizare a procedurilor de asigurare a transparenței în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor ; ◆ Programul de elaborare a proiectelor deciziilor supuse consultărilor publice în anul 2025 ;

		<ul style="list-style-type: none"> ◆ Proiectele de Decizii ; ◆ Lista persoanelor invitate la consultări publice ; ◆ Legea nr. 239 /2008 privind transparența în procesul decizional.
--	--	---

E. Aprecierea activității

1	Evaluați activitatea proprie: satisfăcătoare / bună / foarte bună	Bună
2	Evaluați resursele disponibile	Bune
3	Evaluați colaborarea cu direcțiile de specialitate	Bună

F. Evaluarea proprie a parteneriatului cu cetățenii și asociațiile legal constituite

1	Evaluați parteneriatul cu cetățenii și asociațiile legal constituite: satisfăcătoare / bună / foarte bună	Bună
2	Dificultățile întâmpinate în procesul de organizare a consultării publice	Nu au fost
3	Punctele considerate necesar a fi îmbunătățite la nivelul autorității / instituției pentru creșterea eficienței consultării publice	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Consultarea părților interesate în etapele de pregătire a actelor normative; ▪ Explicarea permanentă cetățenilor privind necesitatea , importanța și dreptul lor de implicare activă și responsabilă în procesul decizional la toate etapele lui ; ▪ Raportarea cât mai corectă și pertinentă a cetățenilor la proiectele supuse dezbaterilor;

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Completarea la zi a Bazei de date a ONG-urilor, agenților economici , a persoanelor interesate de consultarea publică.
4	Măsurile luate pentru îmbunătățirea procesului de consultare publică	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Preocuparea permanentă pentru afișarea în timp util a materialelor pe site și pentru aducerea la cunoștința celor interesați a materialelor supuse consultării publice; ➤ Preocuparea permanentă pentru dovedirea eficacității procesului de consultare publică.

Glosar de termeni:

- **Act normativ** = actul emis sau adoptat de o autoritate publică, cu aplicabilitate generală
- **Asociație legal constituită** = orice organizație civică, sindicală, patronală sau orice alt grup asociativ de reprezentare civică
- **Procesul verbal** = documentul scris în care se consemnează în rezumat punctele de vedere exprimate de participanți la o sesiune, precum și rezultatul dezbaterilor
- **Proiect de act normativ** = textul actului normativ înainte de adoptare
- **Recomandare** = orice punct de vedere, sugestie, propunere sau opinie, exprimată verbal sau în scris, primită de către autoritățile publice de la orice persoană interesată în procesul de luare a deciziilor și în procesul de elaborare a actelor normative
- **Ședință publică** = ședința desfășurată în cadrul autorităților administrației publice și la care are acces orice persoană interesată

**Anexa
la decizia nr. 6 / 5
din 10.12.2025**

NOTA INFORMATIVĂ

La proiectul de decizie nr. 6 / 5 din 10.12.2025 “ Cu privire la asigurarea transparenței decizionale în autoritățile administrației publice locale a satului Grozești în anul 2025

Denumirea autorului proiectului

Autorul proiectului de decizie este primarul satului și este elaborat de către secretara consiliului local Grozești .

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de decizie:

Necesitatea de evaluare a capacității administrative a autorităților administrației publice locale a satului Grozești de asigurare a transparenței decizionale .

Scopul proiectului este de a asista autoritatea locală să-și evalueze în mod obiectiv, sistematic și calitativ propriile activități vizînd asigurarea transparenței decizionale .

Se propune atingerea unor obiective ce țin de corespunderea dintre activitățile purtate de către organele APL în localitate, atribuțiile și prerogativele stabilite prin efectul legii și prin alte recomandări normative și solicitările lansate de către populație față de APL. Aceasta ne va sugera măsura în care instituția își propune și are șanse reale pentru realizarea misiunii și obiectivelor prestabilite. În același timp, prin analiza funcțională se urmărește măsura în care structura organizatorică a instituției corespunde logic cerințelor stabilite la îndeplinirea acestor funcții.

Transparența decizională înseamnă ca procesul de luare a deciziilor să fie deschis și accesibil publicului, permițînd cetățenilor să fie informați și să participe activ în procesul democratic.

Conformitatea proiectului cu actele normative și legislative în vigoare

Proiectul de decizie respecta prevederile actelor normative si legislative actuale si este elaborate în vederea implementarii Legii nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional și Legii nr. 100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative.

Principalele prevederi, evidențiere a elementelor noi

Legile care reglementeaza domeniul vizat: Legea nr. 435-XVI privind descentralizarea administrative, Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administratia publica locala

Prin analiza prezentată APL își propune să evalueze capacitățile administrative a autorităților administrației publice locale a satului Grozești privind asigurarea transparenței decizionale

Fundamentare a economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură.

Implementarea prezentului proiect nu necesită alocarea de surse financiare .

Modul de încorporare a actului în cadrul normativ

Proiectul de decizie a fost elaborat în conformitate cu Legea nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală

Proiectul este ajustat și la actele normative elaborate de APL Grozești , cum ar fi , Regulile interne de organizare a procedurilor de asigurare a transparenței în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor Consiliului local Grozești prin Decizia nr. 3 / 9 din 22 aprilie 2016 și Planul de dezvoltare a capacității administrative a autorităților administrației publice locale a satului Grozești pentru perioada 2021– 2026 prin Decizia Nr.1 / 4 din 23.03.2021.

Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederii Legii nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional și Legii nr. 100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative, anunțul cu privire la inițierea elaborării proiectului deciziei precum și anunțul cu privire la consultări publice inclusiv și proiectul de decizie cu toate anexele și explicațiile de rigoare au fost plasate pe pagina **WEB : grozesti.sat.md.**

Proiectul de decizie se prezintă comisiilor de specialitate pentru avizare pentru a se propune Consiliului local pentru examinare și adoptare în ședință.

Constatările expertizei anticorupție

Proiectul a fost precedat de identificarea normelor care ar favoriza corupția

Faptele de corupție care sunt caracteristice procesului de asigurare a transparenței decizionale în autoritățile administrației publice locale sunt diverse și pot include, dar nu se limitează la:

- **Încălcarea procedurilor de achiziție publică:** Aceasta poate include acceptarea de mită sau favoruri în schimbul atribuirii unui contract sau alocării unor fonduri.
- **Încălcarea procedurilor de licitație:** Aceasta poate include acceptarea de mită sau favoruri în schimbul atribuirii unui contract sau alocării unor fonduri.
- **Încălcarea procedurilor de reglementare:** Aceasta poate include acceptarea de mită sau favoruri în schimbul eliberării unor permise sau aprobări.
- **Încălcarea procedurilor de raportare:** Aceasta poate include falsificarea documentelor sau a rapoartelor pentru a ascunde activitățile ilegale sau pentru a obține beneficii personale.

Autorul a constatat că nu s-au depistat eventuale fapte de corupție care sunt caracteristice procesului de asigurare a transparenței decizionale în APL Grozești .

Astfel, Proiectul de decizie nu prezintă elemente de corupție .

Constatările expertizei juridice

Proiectul de decizie corespunde normelor legale.

Proiectul va avea un impact semnificativ în respectarea legislației în vigoare și exercitarea competențelor APL Grozești în reglementarea procesului administrativ.

Secretara Consiliului local

Svetlana MITROFAN

REPUBLICA MOLDOVA
RAIONUL NISPORENI
PRIMĂRIA SATULUI GROZEȘTI
MD - 6427, satul Grozesti, raionul Nisporeni
Tel : (0264 - 43) 2-36 , (0264 - 43) 6-68 , (0264 - 43) 2-38 -fax
Primaria.Grozesti@gmail.com
WEB : grozesti.sat.md

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

la proiectul de Decizie nr. 6 / 5 din 10.12.2025 “ Cu privire la asigurarea transparenței decizionale în autoritățile administrației publice locale a satului Grozești “.

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de elaboratorul proiectului deciziei – secretara consiliului local în baza Legii nr.100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

Elaborator al proiectului de act normativ este Svetlana Mitrofan, secretarul consiliului local. Categoria actului normativ propus este Decizie de consiliul local, ceea ce corespunde art.112 din Constituție, art.18 din Legea cu privire la actele normative nr.100 din 22.12.2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Potrivit art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional „etapele asigurării I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt: a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei; b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia; c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate; d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii; e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate.". Totodată, art.10 din Legea nr.239/2008 stabilește expres că „(1) Autoritatea publică asigură accesul la proiectele de decizii și la materialele aferente acestora prin publicarea obligatorie a lor pe pagina web oficială a autorității publice, prin asigurarea accesului la sediul autorității, precum

și prin expediere prin poștă sau prin alte mijloace disponibile, la solicitarea persoanei interesate. (2)

Proiectul de decizie și materialele aferente acestuia se plasează pe panoul informativ a autorității publice cel puțin pentru perioada recepționării și examinării recomandărilor." În vederea respectării rigorilor privind transparența decizională, autorul proiectului a anunțat despre inițierea elaborării deciziei prin intermediul plasării pe panoul informative. De asemenea, anunțul privind organizarea consultărilor publice, textul proiectului și nota informativă la acesta se regăsesc plasate pe panou, cu respectarea cerințelor de conținut, inclusiv cu respectarea termenului limită de 10 zile lucrătoare pentru prezentarea propunerilor. În urma analizei proiectului prenotat, constatăm că promovarea acestuia se realizează cu respectarea rigorilor impuse de Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.

1.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative: **Scopul proiectului este de a asista autoritatea locală să-și evalueze în mod obiectiv, sistematic și calitativ propriile activități vizînd asigurarea transparenței decizionale .**

Analizând proiectul, constatăm că scopul declarat de autor în nota informativă corespunde prevederilor acestuia.

1.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Textul proiectului, prevede aprobarea raportului de evaluare și corespunderea dintre activitățile purtate de către APL în localitate, atribuțiile și prerogativele stabilite prin efectul legii și prin alte recomandări normative și solicitările lansate de către populație față de APL.

Așadar, constatăm că promovarea proiectului se realizează cu respectarea interesului public.

1.5. Justificarea soluțiilor proiectului

1.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.21 din Legea nr.100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative: Proiectul unui act normativ se elaborează în câteva etape consecutive, după cum urmează:

- a) desemnarea persoanei responsabile sau, după caz, formarea grupului de lucru care va elabora proiectul, precum și asigurarea suportului tehnic, organizatoric și financiar al procesului de elaborare;
- b) determinarea categoriei, conceptului și stabilirea structurii actului normativ;
- c) elaborarea versiunii inițiale a proiectului și întocmirea notei informative;
- d) întocmirea tabelului de concordanță, în cazul în care prin proiectul actului normativ se urmărește armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;
- e) consultarea publică, avizarea proiectului actului normativ de către autoritățile a căror competență are tangență directă sau indirectă cu obiectul de reglementare a proiectului actului

normativ, efectuarea expertizelor, inclusiv expertiza anticorupție, expertiza juridică și, după caz, expertiza de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene și expertiza grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător;

f) întocmirea sintezei obiecțiilor și propunerilor autorităților publice și, după caz, a sintezei recomandărilor reprezentanților societății civile;

g) elaborarea versiunii finale a proiectului de act normativ.

(2) Procedura și termenele privind elaborarea, avizarea, efectuarea expertizelor și definitivarea proiectelor actelor normative, care sînt prezentate spre examinare Guvernului, sînt stabilite de către Guvern.

1.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”.

Potrivit notei informative: „Implementarea prevederilor din proiect nu necesită alocarea unor mijloace financiare suplimentare de la bugetul de stat.”

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative „textul proiectului de act normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...] (2) Se expune în limbă simplă, clară și concisă; [...] (3) Se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire; [...] (4) Se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...] (5) Termenii de specialitate pot fi utilizați numai dacă sunt consacrați în domeniul de activitate la care se referă reglementarea; [...] (6) În limbajul normativ aceleași noțiuni se exprimă numai prin aceiași termeni.” (7) Dacă o noțiune sau un termen nu este consacrat sau poate avea înțelesuri diferite, semnificația acestuia în context se stabilește prin actul normativ ce le instituie; [...]”. Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

Textul proiectului nu conține conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare. Cu toate acestea, în partea ce ține de forma angajamentului mandatarului față de client a fost identificat un conflict intern de norme, fapt care va duce la aplicarea discreționară a prevederilor respective. Pentru detalii a se vedea pct.1 de la compartimentul III al prezentului Raport de expertiză anticorupție.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului reglementează activitatea mandatarilor autorizați în domeniul proprietății intelectuale și stabilește anumite reguli de conduită profesională, înglobate în Codul de etică și conduită al mandatarilor autorizați în proprietatea intelectuală.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului.

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul deciziei “ Cu privire la asigurarea transparenței decizionale în autoritățile administrației publice locale a satului Grozești “ , potrivit autorului, are drept finalitate conjugarea eforturilor tuturor factorilor implicați în procesul decizional să asigure transparența acestui proces.

Proiectul este unul în interes public.

Recomandăm autorului examinarea minuțioasă a normelor prin prisma pertinentei autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului , dar și a impactului transparenței procesului decizional la eliminarea caracterului coruptibil .

Ca urmare a analizei riscurilor de corupere a procesului de asigurare a transparenței decizionale în autoritățile administrației publice locale a satului Grozești , se recomandă factorilor implicați din APL Grozești respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional și cel de elaborare a actelor administrative.

Secretara Consiliului local

Svetlana MITROFAN